

WODNE CIEKAWOSTKI

- Skąd wzięła się woda na Ziemi? Najprawdopodobniej z kosmosu. Woda przybyła wraz z asteroidami ok 4,1 mld lat temu podczas bombardowania wywołanego zmianami orbit planet Układu Słonecznego. Oceany zatem mają pozaziemskie pochodzenie.
- Organizm człowieka codziennie musi uzupełnić straty wody. Największe ubytki następują przez układ wydalniczy - ok. 1 litra dziennie, ok. 0,5 l tracimy wraz z wydychanym powietrzem i podczas pocenia się. Aby prawidłowo funkcjonować, nasz organizm potrzebuje codziennie minimum ok. 1,5 litra dostarczonej wody.
- Całkowitej wymiany wody organizm człowieka dokonuje średnio co 1,5 miesiąca.
- Człowiek odczuwa pragnienie, gdy straci chociaż 1% z całkowitej ilości, jaką posiada w ciele.
- Utrata wody z organizmu człowieka na tropa w domu jest niebezpieczna dla zdrowia, natomiast utrata 20% wody powoduje śmierć.
- Możliwe jest tzw. przepicie się wodą. Wydajność naszego nerek to od 500 ml do 1,5 litra przefiltrowanego płynu w ciągu godziny. Picie napojów przekraczających te ilości może spowodować przewodnienie organizmu. Częstymi objawami są

fot. M. Szmatuła

wtedy nudności, wymioty, problemy ze złapaniem oddechu, obrzęk ciała, zaburzenia świadomości, mimowolne drżenie mięśni, a nawet, w skrajnych przypadkach, śpiączka.

- Na obszarze Polski ogólna liczba jezior wynosi 9300, a 2856 z nich jest o powierzchni ponad 10 ha. Do największych należą: Śniardwy, Mamry i Łebsko. Najgłębsze jezioro to Hańcza - 108,5 m.
- Objętość zmagazynowanych słodkich wód podziemnych na obszarze Polski szacuje się na ok. 6000 mld cm³.
- 1 litr zużytego oleju silnikowego wylany do rzeki lub kanalizacji jest

w stanie zanieczyścić 1 milion litrów wody.

- Co roku w wielkich miastach marnuje się od 250-500 mln m³ wody. Ta ilość wystarczyłaby na rok dla 10-20 mln ludzi.
- Statystyczny Polak zużywa w ciągu doby o 50 litrów więcej wody niż statystyczny mieszkaniec Europy.
- Polska jest na przedostatnim miejscu w Europie, jeśli chodzi o zasobność wody. Na jednego mieszkańca naszego kraju przypada trzy razy mniej wody niż średnio w Europie, czyli około 1600 m³ rocznie na osobę, podczas gdy w Unii Europejskiej jest to ponad 4,5 tysiąca m³.
- Ilość wody potrzebna do wyprodukowania różnych towarów:
 - 1 kg cukru - 80 litrów
 - 1 kg papieru - 40 litrów
 - 1 kg wełny - 150 litrów

- 1 kg aluminium - 1250 litrów
- 1 samochód - 35 000 litrów

- Według wyliczeń różnych organizacji ekologicznych zakręcanie kranów przy myciu zębów w czteroosobowym gospodarstwie domowym to oszczędność 900 litrów wody miesięcznie. Jeżeli przecieka nam kran i woda kapełkuje z częstotliwością jednej kropli na sekundę - rocznie tracimy prawie 12 tys. litrów wody.
- Według danych statystyczny Polak zużywa około 200-300 litrów wody dziennie, a na przykład w Mozambiku na jednego mieszkańca przypada 10 litrów wody.
- 70% codziennego zużycia wody to woda wykorzystywana na mycie i splukiwanie toalet.

Dokończenie na str. 7.

ŚWIAT OGRODZEŃ

Zapewniamy transport i montaż

Nasze produkty są znakowane znakiem jakości C i i produkowane są zgodnie z normą PN-EN 12839:2012

Grabów nad Prosną, ul. Kolejowa 31; tel. 665 981 750, 693 584 851;
www.swiatogrodzen24.pl
godziny otwarcia: Pon.- Pt.: 8.00 - 17.00 Sobota: 8.00 - 13.00
(produkcja i sprzedaż)

OGRODZENIA BETONOWE • WIATY • GARAŻE • PANEL OGRODZENIOWY • SIATKA OGRODZENIOWA

RATY

SONDA

O wodzie i jej oszczędzaniu

Rozm. K. Przybysz
Fot. S. Szmatuła

Krzysztof Styrzewski kierowca zawodowy

W momencie, w którym na naszej planecie woda, skończyłoby się też jakiegokolwiek życie. Byłaby to po prostu katastrofa i zagłada. Woda jest nam niezbędna do życia.

Na co dzień wykorzystujemy ją przy niemalże wszystkich czynnościach, począwszy od tych podstawowych jak po prostu picie, a skończywszy na nawadnianiu naszych ogrodów. Jest ona niezbędna.

Każdy stara się oszczędzać wodę, ja również, ale, jak to w życiu bywa, pełni się przy tym jakieś błędy. Jest na to wiele sposobów, choć chyba najważniejszym jest świadome jej używanie. Gdy myjemy zęby lub się golimy, zakręćmy kran, przecież woda nie musi lecieć non-stop. Dużo wody zużywamy podczas zmywania, jeżeli korzystamy ze zmywarki, to jeszcze więcej. Niektóre rzeczy można przecież umyć w misce, a nie pod bieżącym strumieniem.

Trudno mi powiedzieć, przy jakich okazjach powiemy, że za dużo wody. Pierwsze, co przychodzi mi na myśl, to dbanie o higienę. Odkręcamy kran i nie przejmujemy się, ile spływa jej niepotrzebnie do ścieków.

W tej chwili nie grozi nam katastrofa wodna, chociaż myślę, że za kilkanaście, może kilkadziesiąt lat może zacząć rzeczywiście brakować. Szczególnie, że można zauważyć, że pogoda i opady kiedyś były bardziej ustabilizowane, a w tej chwili trudno przewidzieć ich występowanie.

Mirosława Fazekaz zajmuje się rolnictwem

Gdyby zabrakło wody, sytuacja byłaby katastrofalna. W tym roku odobuła, co znaczy susza, brak opadów i generalnie brak wody - mam plantację truskawek i połowa z nich uschła. Posiadam studnię, a przez to, że wód gruntowych jest coraz mniej, okazała się ona niewystarczająca.

Wodę wykorzystujemy najczęściej do mycia, gotowania, podlewania ogrodu - jest ona obecna w większości aspektów naszego życia.

Staram się oszczędzać wodę. Między innymi nie odkręcam mocno kurka, jeżeli delikatny strumień mi wystarczy, dodatkowo posiadam beczki, w których zbiera się woda z opadów, oraz stawek, do którego również wykorzystuję deszczówkę. Właśnie taką wodą, a nie z kranów, podlewam swoje uprawy, prócz tego, że jest to oszczędność, dodatkowo woda taka jest o wiele lepsza dla roślin.

Oszczędzania jestem nauczona od dzieciństwa, ponieważ kiedyś, by skorzystać z wody, trzeba było najpierw przynieść ją ze studni. Pamiętam, jaką radością było, gdy w 1979 roku po raz pierwszy odkręciliśmy kurek z bieżącą wodą.

Obawiam się, że w przyszłości woda może po prostu zabraknąć. Może nie na skalę światową, ale na pewno lokalną. Szczególnie u nas w Wielkopolsce może być z tym problem, ponieważ ani nie mamy zbyt wielu naturalnych zbiorników wodnych, ani rzek.

Podczas suszy trzeba się czasem zastanowić i zrezygnować z niepotrzebnych czynności - na przykład podlewania trawników.

Marzena Siwek kosmetyczka Donata Duliba pomoc stomatologiczna

Jest wiele sposobów na to, by zmniejszyć zużycie wody. Dobrym pomysłem jest, używając praktycznie, jest ustawienie pojemników do zbierania deszczówki, a następnie wykorzystanie jej do podlewania. Zwracamy uwagę również domownikom, by nie zużywać bezsensownie dużych ilości wody, by się wykapać czy wziąć prysznic. Na szczęście nasze rodziny są na tyle świadome, że same starają się o tym pamiętać.

Wodę wykorzystuje się praktycznie do wszystkiego - dbania o higienę, gotowania, prania, picia. Bez niej życie po prostu nie istnieje. Gdyby jej zabrakło, żadna istota nie przetrwałaby tej suszy. Niestety, grozi nam, że tak się stanie. Następne pokolenia mogą mieć ogromny problem z dostępem do bieżącej wody.

Na brak wody wpłynął również zmieniający się klimat. Kiedyś nocami padał deszcz, rano świeciło słońce, a na chodnikach i ulicach znajdowały się wielkie kałuże, bio są ziemia była nasycona wodą. Dzisiaj gleba jest tak bardzo wysuszona, że woda natychmiast wsiąka, kałuż po prostu nie ma.

Podczas suszy nie powinniśmy nadmiernie zużywać wody. Należy pamiętać, że podstawą jest, by starczyło jej do celów bytowych, natomiast mycie samochodów czy podlewanie trawników nie jest konieczne i niezbędne do życia.

Natasza Szymczak Michalina Więcek uczennice SP nr 2

Woda jest bardzo potrzebna wszystkim ludziom, roślinom i zwierzętom, więc gdyby jej zabrakło, to pewnie wszyscy i wszyscy wyginęliby z pragnienia. Sytuacja byłaby po prostu bardzo zła. Naszym zdaniem wody nie zabraknie, bo na świecie jest jej bardzo dużo. Przynajmniej mamy taką nadzieję. Chociaż nie jesteśmy pewne, skąd woda się bierze. Stworzył ją po prostu Bóg i nam dał.

Z wody korzystamy codziennie - pijemy, kąpiemy się w niej, myjemy zęby, ręce czy splukujemy toaletę. Staramy się jednak ją oszczędzać, czego uczą nas rodzice. Przede wszystkim wybieramy krótki, jedno-dwuminutowy prysznic zamiast wylegiwania się w wannie wypełnionej po brzegi. Podczas mycia zębów moczymy szczoteczkę, a następnie zakręcamy kran, szcotoekujemy zęby i dopiero po skończeniu odkręcamy ponownie, by wypłukać usta.

Gdy jest tak sucho i gorąco, to, naszym zdaniem, ludzie nie powinni mieć swoich samochodów ani podlewać trawników lub myć szyb czy podłóg w domu. Takie działania podczas suszy jest po prostu bezsensowne. Woda jest wtedy potrzebna do czegoś innego. Ale podlewanie kwiatków i wazonów powinno być wtedy dozwolone, bo inaczej rośliny uschną.

Jerzy Nieswadba arborysta

Nie chcę sobie nawet wyobrazić, co stałoby się, gdyby zabrakło nam wody. Byłby to po prostu koniec takiej cywilizacji, jaka w obecnej chwili istnieje.

Oszczędzam wodę na różne sposoby - zbieram deszczówkę, by później nią podlewać ogród lub pomidory w szklarni, w kuchni również staram się używać jej jak najmniej. Zdaję sobie sprawę również z tego, ile wody potrafimy zmarnować. Oszczędzanie to również retencja, deregulacja wszelkich rzek, cieków wodnych, ochrona mokradeł. W dzisiejszych czasach ludzie starają się każde bagno zasypać, wyrównać, zniszczyć - w żadnym wypadku nie powinniśmy się na to godzić, ponieważ jest to doskonały rezerwuár wody, która zostaje w ziemi i wraca do naszych studni głębinowych. Poza tym, również las potrafi zatrzymywać wodę, niestety, w ostatnich latach ludzkość oszalała i wycina drzewa bez opamiętania, czym w znakomity sposób przyczynia się do powstawania suszy i deficytów wody.

Trudno jest stwierdzić, czy opadów jest teraz mniej niż jeszcze kilka lat temu, bo musiałbym zagłębić się w statystyki. Niemniej bardzo dostrzegalna jest teraz tendencja do zacierania się pór roku. Kiedyś bez problemu szło je rozgraniczyć, teraz dochodzi do skracania się wiosny i jesieni i szybkiego przechodzenia jesieni w zimę i wiosny w lato.

Bardzo realną perspektywą jest, że za jakiś czas woda po prostu zabraknie. Musimy ograniczyć meliorację, zatrzymać jak najwięcej wody w zbiornikach - przestańmy sami regulować, a pozwólmy działać naturze. Przestańmy przekształcać bobrom, które same świetnie poradzą sobie z chronieniem tejże wody.